

Makói Független Ujság

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség és kiadóhivatal
telefon száma 124.Főlelő szerkesztő: Dr. Kiss Pál.
FELHÍVÓ SZERKESZTŐ TELEFON-SZÁMA: 53.Szerkesztőség és kiadóhivatal
Dessowly-utca 7. szám alatt

Hirdetéseket díjszabás szerint közlünk

Botrány a botrányra.

Makó, január 29.

A szabad és független sajtó, melyet a becsstelen mungóhad halálra ítélte meglette még azt a szolgálót az ország közönségének, hogy rávilágított a pénzpenzi botrány eddig rejtett aktáira s lerántotta a leplet arról a társaságról, amelyről ugyszólván mindennap szennyesebb-nél szennyesebb panamak derűnek ki.

Az ország közönségének nagy része azt hitte, a margitszigeti botrányok után, hogy ime mégis csak van valami becsület mungóékban, nem akartak játékgendélyt adni arra, hogy a fővárosban a hatóságok s a kormány szemehunyása mellett kifosszák az emberket. Bizony bizony szép dolog is lett volna ez, ha ki nem derült volna tegnap, hogy mi volt a lát-szólag becsületes szándék rugója. Bizony ez is a mungókhöz méltóan, becsstelen volt.

Tegnap kiderült aztán, hogy miért voltak mungóék olyan erkölcsi-csökek, szemérmesek. Háf csak azért mert ők attól a bizonyos társaságtól, mely játékbankot akart létesíteni csak csekély 15 millió koronát akartak kikörmölni. Ugy bizony! Már kész is volt a törvényjavaslat Jeszenszky urnál, a mungó választások alyaiszténénél, a játékbanknál, de hogy a 15 millió koronát nem akarta a társaság leteljni, játékbankba illően *succs* lett a törvényjavaslatból is, a játékbankból is, no meg a mungóék 15 millió koronájából is.

Ilyen hát az a mungó erkölcs. Ez volt hát az a bizonyos szemérem mely nem engedte, hogy a játékszenvedelem ur legyen a fővárosi társaság felett. Nem engedte négy millióért, de 15 millióért még törvényt is gyártottak volna róla a kutyafáját.

Csak a vak nem látja ennek az uralomnak becsstelenségét, mely még törvényt is hajlandó hozni 15 millióért. Ennyiért, csak ennyiért akarták eladni törvényvel biztosítottan a közönség lelkét az ördögnek, olcsóbbért nem.

S e társaság mert tegnap elő állani azzal, hogy megint emeljék fel az ujonclétszámot. Még rendes tisztességesen dolgozó kormányok is csak óvatosan állottak elő ilyesmivel s elkészülve arra, hogy ebbe a dologba belebuknak.

Ámde mungóék nem félnek ilyesmitől. Becstelen uraimukat biztosítja a szurony, pálinka s az ilyen módon összeharácsolt milliók.

Az igazság, tisztesség, s a hazasorsa felett való aggodalom is tömöríti ám már a milliókat. A tömegek, az elkeseredett polgárok s a nép millióit, kik szívükben vad haraggal s kétségbeeséssel szemlélik a becsstelen munkát mely egy országot juttat a tönk szélére s egy nemzetet visz a pusztulásba.

A becsstelenség undok milliói mellett - a tisztesség s becsület milliói, vajha melyik lesz a győztes ebben a küzdelemben, melyben mungóék botrányt botrányra halmoznak. M.

A vagyonörző vállalat bajai.

Nem kapnak iparigazolványt.

Pár hónappal ezelőtt egy-két nagy kutyás ember jelent meg Makón, hogy ők a délmagyarországi vagyonörző vállalat emberei és itt Makón havi három korona díj fizetés kötelezettségének ellenében a vagyonörzése tehát rendőri dolgok ellátására vállalkoztak.

Megrendelő akadt elég. A nagy fekete kutyás emberek jó üzletet csináltak Makón. De egy hiba történt. Makóváros tanácsa nem adta meg az iparigazolványt a vagyonörzési ipar gyakorlására anélkül az egyszerű oknál fogva, hogy Makón a rendőrség megfelelően fejlett intézmény és itt külön rendőri intézményre, mely különben is az adózó polgárok külön megadóztatását vonja magánál - szükség nincs.

A vagyonörzők azonban a vármegye alispánjához fordult jogorvoslásért, mire az alispán utasította a tanácsot az iparigazolvány kiadására.

Az alispánnak ezt az átiratát a mai napon tartott ülésében tárgyalta a város tanácsa és kimondta, hogy annak nem tesz eleget, mert Makón, hol megfelelő rendőri intézmény külön örző vállalatra szükség nincs. Egyben kimondta város tanácsa azt is, hogy az alispán határozata ellenére a belügyminiszteriumhoz felbuz.

Makóváros tanácsa két okból felelőzi meg a város tanácsa. Az első ok, az, hogy az intéz-

mény őrei teljesen idegenek s így azok előéletére vonatkozó adatok nehezen szereshetők meg. A másik fő ok pedig a belügyminiszternek egy újabb rendelete, mely a magánküldő, detektív és közbiztonsági magánintézetek megrendszabályozását célozza.

E rendelet szerint - amely már napokban életbe lép, ilyen intézmények vezetését csak jogvégzett emberre bizza, vagy pedig olyan feghetelellen jellemű emberre, aki bizonyítványokkal tudja igazolni azt, hogy a közigazgatási tevékenységben teljesen jártas.

E két ok alapján az örző és biztonsági vállalat makói működése be lesz litya, már csak azért is, mert a belügyminiszteri rendelkezésnek csak annyiban van visszaható ereje, hogy a már meglévő kutató és örző irodák csak akkor állhatnak fenn továbbra is, amennyiben a régi tulajdonosok vagy végzett, vagy közigazgatási tevékenységben jártas egyéneket állítanak vezetőnk.

Jogtudósok lesznek a rendőrök.

Jogtudományi könyveket rendelt nekik a tanács.

Nem mondhatja senki, hogy Makóváros tanácsa nem áldozatkész, mikor rendőri intézményének fejlesztéséről van szó. Makóváros tanácsának mai ülésén ugyanis Rákossy Gyula rendőrkapitány azt az indítványt terjesztette elő, hogy a város szerezzen a rendőrség képzésére jogi könyveket, mint alkormányjogot, magánjogot, pénzügyi jogot, örökösödési törvényt, büntető perrendtartást és ki tudná még mind elsorolni, hogy miféle jogtudományi könyvet.

A tanács, mely különben még az indokolt kiadásoknál is elég szűkmarku szokott lenni, ma különösen bőkezű. Kimondta, hogy a rendőrség képzésére megszerzi mindazon jogtudományi könyveket, melyeket a rendőrkapitány előterjesztésében felsorolt.

Ezek után nem mondhatja senki, hogy a makói rendőrök nem lesznek jogtudósok.

Egy makói asszony öngyilkos kísérlete.

A nyomor miatt.

Ki hinné, hogy Makón ahol a kereseti viszonyok aránylag igen jók s ahol igen csak akad munkaalkalom, ma délben nagy nyomora miatt egy asszony öngyilkosságot kísérelt meg. A szörnyű esséről következőket jelenti tudósítónk.

A rendőrség két biztosa ma valami ügyben nyomozva sorra járta a Kispörönd utcai házakat. Egyik házban rémes látvány tárult szemük elé. Egy össze-vissza dult szobában Farkas Andrásné fetrengett az ágyon s turta szegény a tafféket. Eleinte azt hitték, hogy talán beteg.

Rögtön orvost hívtak, aki magához térítette az eszméletlen asszonyt, akit egyébként bevitték a kórházba ott aztán elmondta, a szerencsétlen, hogy nagy nyomorban élnek s ma már megunt a végtelen nyomorúságot s mikor férje elment hogy valami munka után nézzen, egy pohárban zsirszódat oldott fel s azt megitta.

A maró folyadék összeesette az asszony belső részeit, hogy aligha éri meg a reggelt.

Részeg emberek véres verekedése.

Bor után vér folyt egy mezőkövácsházi kocsmában.

Mikor a magyar ember virulokodásra való hajlandóságát a kocsmák füstös levegőjében a szesz is izgatja, rendszerint nem szokott abból jó dolog kifejlődni. Nem különösen a falusi kocsmában, hol a nép kissé duhajbb természetű és telke műveletlenebb.

Csanádmegye községének lakói e tekintetben dicséretre méltó kivételek. E vármegye községeiben esemény számba megy egy-egy nagyobb szabású verekedés, vagy gyilkosság. Most azonban ilyen kivételről kell írunk. A szomorú és valószínűleg halállal járó véres verekedés Mezőkövácsházán történt a Temmer féle kocsmában.

A véres esetről mezőkövácsházi tudósítónk a következő tudósítást küldötte hozzánk:

Tisztelettel értesitem Makó város és vidéke nagyérdemű közönségét, hogy

1914. január 1-től május hó 1-ig készpénzfizetés mellett 10% pénztári engedményt nyújtok.

üzletem átalakítása miatt

Urbán István

rőfös- és divatáru kereskedő.

Dudaszegi István mezőkovácsházi legény tegnap este betért a Temmer féle korcsmába, hol borozgatni kezdett. Egyik féllitert nyomon követte a másik és ennek arányában növekedett Dudaszegi István jó kedve is. Már a cigány is keresztbe tette vonóját. A jó kedv tetőpontjára hágott. A zene hangjai azonban még másokat is csábítottak a korcsmába.

Egy másik korcsmából hazafelé mentek éppen **Sramkó György** és **Varga József** ugyancsak mezőkovácsházi legények, kik már jó itások voltak, de a zene hangja őket is becsábította a Temmer féle korcsmába.

Az új vendégek a Dudaszegi asztalánál telepedtek le, mert hát Dudaszegit jó cimborájuknak tartották. A következő percben ennek az ellenkezője bizonyosodott be, mert Dudaszegi dühösen felállt helyéről és tele torkából ordította oda a jövevényeknek:

— Ilyen emberekkel mint ti vagytok nem ülök egy asztalnál!

E nem várt kiszólásra **Sramkó** ban is **Vargában** is fellámpadt a szeszől felüszel virtus. B csakához kaptak mind a ketten. Rárohantak Dudaszegire és késeltek ennek többször a testébe mártották, mire Dudaszegi vértől elborítva eszméletlenül terült el a korcsma padóján. A vérengző legények elmentek.

A korcsmásos nyomban orvost hívatott, ki beköszölte a súlyosan sérült fiatal ember sebeit, aztán pedig hordágyon szüleinek lakására szállították, hol most a felgyógyulás minden reménye nélkül ápólják. A két vérengző legényt még az éjjel letartóztatta a csendőrség.

NAPI HIREK

Tájékoztató.

Naptár Január 30 Péntek Róm. kath. Mártonka protestáns 17 N. Antal ap. Görög orosz január 17 N. Antal ap. Nap kel 7 óra 32 perckor nyugszik 4 óra 55 perckor,

Időjárás. A budapesti meteorológiai jelentése szerint a következő: Fagypontról körüli hőmérséklet és helyenkint havazás várható. Sürgönyprognózis: Fagypontról körüli hőmérséklet, sokhelyütt oszpadékkal. Déli hőmérséklet: 20 C.

— **Március 15.** Makóvárosa évekkel ezelőtt kelt egyik határozatával kimondta, hogy minden évben méltóan megünnepeli március 15-ikét, a nemzeti újjáébredés ünnepét. A városi tanács mai ülésében foglalkozott ezzel az ügygel és most is mint minden évben **Kiss Pál dr.** lapunk felelős szerkesztőjének előnkölte alatt ugyanazt a bizottságot küldötte ki, mely a március 15-iki ünnepségeket eddig is rendezte, hogy ez évben is rendezze az ünnepélyt. Ez évben nehéz lesz a bizottság feladata. Vig ünnepélyt rendezni nem lehet, hiszen hivány önző pnnamisták minden alkotmányblytosítékunkat, köztük a legfőbb ettebbet: a *sajtószabadságot* el-

rabolták. Miért ünnepeljünk tehát? Leghelyesebb lesz, ha a kiküldött bizottság gyászünnepet rendez a nemzet jogainak erőszakos elrablása fölött. Imádkozni, fohászolni jobb lesz ez év március 15-én, mert a magyar nemzet fájó lelkét már csak a templomban elsóhajtott fohász könnyítheti.

— **Indítvány** a vasúti menetrend érdekében. Megemlékeztünk már arról, hogy **Gerő Géza** városi képviselő indítványt adott be a városhoz, hogy keressék meg az Arad csanádi vasutak igazgató-sága, hogy a legujabban **Szegedről** Makóra induló vonat korábban indítsák, hogy annak közvetlen csatlakozása legyen az egy órákor érkező **Budapesti gyors- és csaknem ez időben ugyancsak Budapestről Szegedről** érkező személyvonathoz. A városi tanács ma tárgyalta az indítványt és kimondta, hogy azt a legközelebbi városi közgyűlésen elfogadásra ajánlja.

— **A városi tanácsosok ügye.** Ismeretes, hogy **Makóváros** képviselőtestülete január havi rendes közgyűlésén kimondta, hogy február hó elsejével beszünteti a két tanácsos fizetését. A képviselőtestület ezen határozata ellen időben felebbezéssel éltek és a két tanácsos is kérte a ciklus lejártáig fizetésének folyósítását, miben meg van a szerzett joguk. A városi tanács mai ülésében foglalkozott a tanácsosok ügyével és indítványt tesz a képviselőtestülethez a február havi közgyűlésen, hogy azoknak fizetése szeptember hó 1-ig vagyis a ciklus lejártáig folyósítsassék.

— **A múlt évi árvíz költségei.** A múlt évi árvíz alkalmával **Makó városa** 2415 koronát költött, melynek fedezéséről még nem gondoskodott. Ez ügyet mai ülésében foglalkozott a városi tanács és kimondta, hogy a 2413 korona előre nem látott kiadást a háztartási pénztár fölöslegéből fogja fedezni.

— **Presbiteri gyűlés.** A református egyház presbiteri ezton is meghivatnak, a f. hó 31-én (szombat) délelőtt 9 órákor tartandó folytatolagos gyűlésre.

— **A szanatórium egyesület** vasárnap délutánja. A **üdövésszelezes szanatórium** makói fiókjának a választmánya ezton kéri szokat, a kik a vasárnapi teadé utánra süteményt vagy babatárgyakat avagy bármilyen adományt is akarnak juttatni, sziveskedjenek adományukat már holnap, pénteken délután 3-tól 7 óráig vagy pedig szombaton délelőtt 9 órától este 7 óráig a kaszinó helyiségébe okvetlenül elszállítani.

— **A Lonovics László-féle** alapítvány kamatai. **Lonovics László**, ki 18 évvel ezelőtt hunyt el **Makón**, alapítványt tett, melynek kamatait évenként a cigányzenészek kapják. Az alapítványnak 1913. évi kamatait mai ülésében ítélte oda a városi tanács és pedig akként, hogy **Purcsi Károly** zenekarának 400 és **Rácz József** muzikusnak 87 koronát utalt ki.

— **A családfenntartók kedvezménye.** A honvédelemügyi miniszter most kiadott 155.190/1913. számú rendeletével elrendelte, hogy a családfenntartók kedvezményében részesített egyének jogosultságának továbbbi fenállását az illetékes sorozó iárási tisztviselők saját hatáskörükben állapítsák meg. A miniszterhez az iratok csak az esetben terjesztendők fel, ha a sorozójárási tisztviselő a kedvezményre való jogosultságot igazolhatónak nem találja. A jogosultság fenállásának elismeréséről az illetékes hadkiegészítő kerületi parancsnokság s a honvédkiegészítő parancsnokság minden egyes esetben értesítendő.

— **A közveszélyes munkakerülőkről.** Ma érkezett le a **Csanád megye**hez a belügyminiszter rendelete, amely a közveszélyes munkakerülőkről szóló 1913. XXI. tc. 1-4 szakaszai végrehajtásának előkészítésére intézkedik. Utasítja a miniszter a rendőrséget, hogy mielőtt a közveszélyes munkakerülő az illetékes királyi járásbíró-ságnak átadná, a lehetőleg előéleti és életviszonyait és az ezekre vonatkozó adatokat már az előállításakor becsússzással rendelkezésre a bíróságoknak. A rendőrség a letartóztatott egyént köteles 24 óra alatt kihallgatni és 3 napon belül a bíróságnak átadni.

— **A város legöregebb hajdujának** kegydíja. Megemlékeztünk már arról, hogy **Marjai Sándor** a város legöregebb kisbírója, hivatkozással 45 évi szolgálatát, beadta lemondásait és kegydíj folyósítása iránt folyamodott a városhoz. **Makóváros** tanácsa mai napon tartott ülésében tárgyalta a kérelmet, hogy azt a legközelebb tartandó közgyűlésre előkészítse. A tanács méltanyolva az öreg szolgáló kérelmét, a közgyűlésnél 600 korona megszavazását hozza javaslatba.

— **Módosítják a táviratleveleket.** A hivatalos lap mai száma közli a kereskedelemügyi miniszter rendeletét a táviratlevelek díjának leszállításáról és főlveteli idejének kiterjesztéséről. A táviratlevelek díját a belföldi forgalomba a kereskedelemügyi miniszter február 1-től kezdve dijszavanként az eddigi két fillér helyett 15 fillérben állapítja meg. A díjminimum 60 fillér, ezenfelül a dijszavanként kiszámított összeget fölfelé tizzel osztható számra kell kikeríteni. Így például 1-40 szóig a távirat díja 60 fillér, 41-64 szóig 70 fillér, 47 szó már 80 fillér s így tovább. A miniszteri rendelet értelmében február elsejétől kezdve ugy a félléjeli, mint az egész éjjeli távirószolgálatot tartó posta- és táviróhivatalok már este hat órától kezdve kötelesek táviratleveleket elfogadni. Még pedig félléjeli (éjjel 12 óráig) szolgálatot tartó hivatalok este hat órától éjjel tíz óráig, az egész éjjeli szolgálatot tartó hivatalok félléjeli szolgálatot tartó hivatalokhoz szóló táviratleveleket este hat órától éjjel tizenkét óráig. Végül a miniszter a táviratlevelek rövidített jelezését február elsejétől kezdve

F. L.-ről L. F.-re (Lettre telegramme. levéltávirat) módosítja.

— **Védjük az állatokat.** Az Országos Állatvédő Egyesület a zord időjárás beálltával tagjaihoz és művelt közönséghez azzal a kérésrel fordul, hogy kettőzött jóakarattal hassanak oda és ahol lehet, igyekezzenek befolyásukat és rábeszélő tehetőségüket érvényesíteni, hogy a kocsisok és keszkeresek a lovakkal kíméletesen bánjanak, hogy a fagyos idő beálltával a lovakat megfelelő éles vasalással lássák el, hogy az álldogáló igás állatokat takarják le, hogy a házörző kutyák házikóit szalma-alommal, vagy takaróval szereljék fel és hogy az éhez és didegő madaraknak ocsut, napraforgót vagy tőkmagot és némi zsiradékot nyújtsanak.

— **A vászon.** A kereskedelmi miniszter leiratot küldött az iparhatóságokhoz, mi szerint tudomására jutott, hogy „vászon” elnevezéssel oly áruk is forgalomba kerülnek, melyek nem kizárólag lenből vagy kenderből, hanem silányabb és olcsóbb pótenyagból, például pamutból készülnek. Mivel ez az ipartörvénybe ütközik, felhívja a hatóságot az ellenőrzésre.

— **Hol a százdolláros?** Valamelyik newyorki hotelben megszállt egy idegen s miután félt a zseb olvajától, átadott megörzés végett egy százdolláros bankjegyet a ház pénztárosának. Másnap kérte vissza a pénzt, a pénztáros azonban erőlyesen elutasította: tagadta, hogy ő a bankjegyet átvette volna. Az idegen ügyvédhez ment tanácsért. Az ügyvéd ezt tanácsolta, hogy menjen vissza a szállodába egytanuval, a pénztárostól kérjen szépen bocsánatot, hogy megtévedt és adjon át megint egy százdolláros utabbi megörzés végett. Az idegen bár az egészet nem nagyon értefte, megfogadta a tanácsot. Tényleg átadta a tanu jelenlétében a százdolláros s aztán elment ismét az ügyvédhez, hogy most mit csináljon. „Reggel kérje vissza a pénzt, de a tanut ne vigye magával” mondotta az ügyvéd. Így is volt. A pénztáros szónéklül visszaadta a bankjegyet. „Holnap pedig — most már tanujelenlétében, — kérje vissza azt a százdollárosot, melyet tegnap adott át”, javasolta a fiskális. A pénztáros savanyu arcot vágott. Fizetni kellett. De az idegen sem keresett sokat az ügyön: még aznap este megkapta az ügyvéd költség számláját, aki a tanácsokért mindössze — száz dollárt követelt.

— **Megszámálják az állatokat.** A földmivelésügyi miniszter rendeletben utasította **Csanád vármegye** törvényhatóságát, hogy a szarvasmarha, ló, szamar, öszvér, sertés, juh, és kecske állományt minden községben és városban a folyó évben is a közös legelőkre való kihajtás előtt, de legkésőbb mácius hó végéig irják össze és az összeírás eredményét a szolgabírók utján haladéktalanul küldjék fel hozzát. Az összeírásnak ki kell terjednie a községekhez tartozó puszták, matorok, tanyák összes állományára, sőt még a

Finom karlóczai ürmős
kapható **IRITZ SÁMUEL** özv. **czégnél.**

POÓR ENDRE

gyógyszerésznél kapható Makón

VILMA-CREM

gyorsan és biztosan ható ártalmatlan szer, szeplő, májfolt, arc- és kézvörösség és mindenféle bőrtisztatlanság ellen.

Vilma hajpor, Vilma szappan és hajfjító szer.

Árak: Vilma crém 1 korona, Vilma hajpor 1 korona, Vilma szappan 70 fill. Hajfjító 1 kor. Ezen piperezerek több kiállításon érmeikkel lettek kitüntetve.

Tanonczok

fizetéssel felvétetnek a Makói Független Ujság nyomdájában.

Tévedések elkerülése végett gyász esetekben tessék közvetlenül jelzett címhez fordulni s bevásárlásait ott eszközölni.

**„ÓRANGYAL“
disztemetkezési vállalat.**

Makó, Főtér. Kenyérpiac, Tókey-féle házban.

Makó város és vidéke legsolidabb, legmegbízhatóbb, modern disztemetkezési vállalata. Mint mindig, ezután is legfőbb igyekezetem t. vevőimet szakszerű, szolid kiszolgálásban részesíteni a legnagyobb pontossággal, utólérhetetlen olcsó árakon. Vállalatomat ismételtelen tetemesen megnagyobbítottam, nem kíméltem sem költséget, sem fáradságot a

legnagyobb raktárt létesítettem a temetkezéshez tartozó mindennemű kellékekből,

szem előtt tartva a kor kívánalmait, miáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy úgy az egyszerűbb, mint a legmagasabb igényű izléseket is páratlan, pompás díszszel, a legnagyobb meglepődésre szolgálhatom ki. Az én olcsó áruimmal és pontos kiszolgálással nem versenyezhet senki. - Továbbra is ajánlom magamat a n. é. gyászoló vevőközönségnek szíves jóindulattal pártfogásába, vagyok mély tisztelettel:

ÖZV. GYURIK LAJOSNÉ

az „Órangyal“ disztemetkezési vállalat tulajdonosa. - Hullaszállítást és exhumálást az ország bármely részéről elvállalok.

Előforduló gyász esetekben csakis meghívásra megyek ki hához.

Hagymaföld és herének való▼▼ első rendű alkalmas földek ▼▼
▲▲ kaphatók Iritz Miksánál. ▲▲**Zeitler Rudolf és társai gőzmalom
és jéggyár részvénytársaság Makó.**

Ajánlja elsőrendű minőségű lisztjeit, korpát, dercét magdarát, tengeri darát és kását, valamint fűszereket a legolcsóbb napi árakon.

Detailelárusítás malmi üzletben, színházzal szemben, Ott Károllyal szemben és a Takarékpénztár épületben levő üzletekben.

Vámörzés és csere a legjutányosabban eszközöltetik.

Uj malom megnyitás.

Értesítem a Makó és vidéke n. é. közönségét, hogy Makón, az Arany malomot megvevők és azt a legújabb rendszerű gépekkel felszerelve, a mai kor kívánalmainak teljesen megfelelően berendeztük. Mindennemű örlemények elvégzését, ugyancsak

liszt-, korpa-, dara- stb. árusítását

és lelkiismeretes kiszolgálását bármikor gyorsan és pontosan eszközölünk.

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kér:

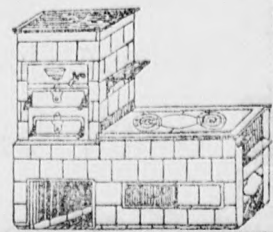
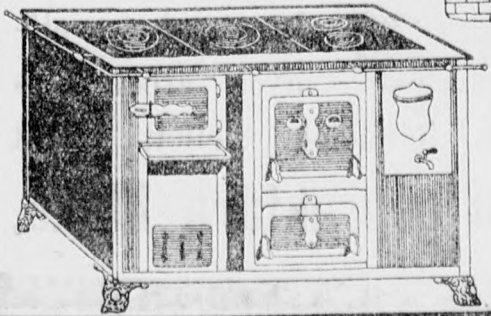
Tamás Mihály és Társa
hengerműmáster Makó.**S**ertés perzselésre száraz szalma, apró-jószágoknak és soványdisznónak kifőzött törköly a legolcsóbb árban kapható
IRITZ SAMUEL özv. CÉGNÉL.**Gudlin Mátyás**

épület és műlakatos

Makó, Megyeház-utca 34. szám.

A jelenkor legjobb, legolcsóbb és legerősebb új rendszerű takaréklúzhelyeit készíti és raktáron tartja. Kisebb és nagyobb háztartási takaréklúzhelyeket, ugyancsak kéményföldöt, üstkatlant, dobkályhát minden alakban és kivitelben a legolcsóbb árban készit.

Skopál Ödön

üveg- és porcellánkereskedő Makó, Főtér (Böhm ház.)

Megérkeztek a legújabb villamos csillárok, asztali, fali, függő petróleumiámpák, étkező-, kávé- és teáskészletek, mosdókészletek, alpacka- és diszműáruk, valamint egyéb itt fel nem sorolt áruk, melyeket elismert olcsó áron árusítok. Lakodalmi ajándékok eddig nem létezett választékában olcsón. Saját érdekében áll mindenkinek, hogy olcsó áruimról o o o meggyőződést szerezzen. o o o

Kölcsönt keresők figyelmébe!

Főlelek eladását és vételét gyorsan és pontosan közvetítem.

Értesítem az iparos, kereskedő és gazdaközönseget, hogy hosszas utánjárásra sikerült több pénzintézet vezérképviselét megnyernem, amely kedvező feltételek mellett nyújt kölcsönt a hitelet igénylő közönségnek. Tekintve, hogy a mai súlyos gazdasági helyzetben még túl magas kamatláb mellett is elsőrendű banításos vállalatok is csak alig kaphatnak kölcsönt, a helyi pénzpiacon jó szolgálatot vélek teljesíteni, amikor a legkisebb összegtől bármily összegig előnyös feltételű kölcsönt tudok szerezni. Hosszas működésem, melyet a pénzkölcsönök megszerzése és közvetítése terén eltöltöttem és e működésem alatt szerzett jó hírnevem garantálják, hogy ezen a téren a jövőben is a közönség érdekében és a legjobb eredménnyel működöm.

Ingatlanok hárítása és eladása.

Tisztelettel

K E N Y E R E S I Z S Ó

bankirodája Uri-utca (Böhm ház).

Van szerencsém a nagyérdemű közönséget tisztelettel értesíteni, hogy Nagy István ur saját házában (Dessewffy-tér 7. szám alatt) levő

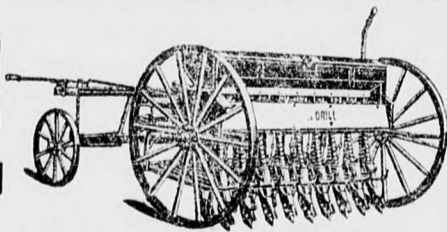
Czipész üzletét

átvettem és azt a mai kor igényeinek megfelelően rendeztem be és ezáltal abban a kellemes helyzetben vagyok, hogy minden e szakmába vágó munkákat a legkényesebb igényeknek megfelelően a legolcsóbban készíthetek. Együttal van szerencsém tudatni, hogy mindennemű férfi, női és gyermekcipőket raktáron tartok és azt olcsó áron árusítom.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, tisztelettel

BÁNSZKY TAMÁS.

FIGYELEM!

Van szerencsém a t. gazdaközönség b. tudomására hozni, hogy a legújabb gazdasági gépekkel kibővítettem. Az őszi szántáshoz 1 teljes waggonrakomány hírneves Bacher-féle tüköracél kormányal ellátott (mindenféle nagyságban) ekét szereztem be, ezen ekék kiválósága abban rejlik, hogy bármind nedves földben is nem ragadnak és igen csekély vonóerőt igényelnek, bárkinek is próbaszántásra rendelkezésére bocsájtom. Továbbá raktáron tartok mindennemű fogas és láncos boronákat, saját találmányu és szabadalmazott vesszőfutáratu vaspáncs boronákat, mely kitűnően bevált és nagy keresletnek örvend, már most megrendelhetők, 6-8 és több vasu kultivátorokat, tárcsás boronákat, szecs kavágó, répavágó, kukoricamorzsolókat. Továbbá raktáromon megérkeztek a világhírű Melichár-féle Unikum Drill sorvető Imperator műtrágya és magvető gépek, melyek miután sorba vetnek és sorba trágyáznak utólráhetetlen tökéletességükkel fogva igen nagy keresletnek örvendenek. Továbbá nagy ujjonság a már kipróbált Johnston féle kukoricaszár aratógép, ennek előnyös és könnyű munkaképességét és kezelését bármikor raktáromon bemutatom. Végül mindennemű gépek azonnali javítását a legerősebb ábrán és jótállás mellett elvállalok. Autogén hegesztőmmel módomban áll bármilyen nagyobb alkatrészt meg-Számos javított és használt velőgép olcsón kapható. A t. gazdaközönség további becs. pártfogását kérve, tisztelettel:

Telefonszám 126.

LIPTÁKBÉLA

mazógazdasági gépraktára és javító m. helye, MAK Szent István-tér 20. szám alatt Saját ház.

Ha nyomtatványra van szüksége, rendelje meg a „Makói Független Ujság” kiadóhivatalában.

ÜZLET ÁTNEVEZÉS.

Tisztelettel értesítjük a n. é. közönséget, hogy

szabó üzletünket

a Makói Takarékpénztár épületéből a zöldpiacra (Endrei Márton üzlete mellé) helyeztük át hol raktáron tartunk bel- és külföldi szöveteket nagy választékban, Saját készítésű kéz férfi és gyermekruhákat. Külön mértékosztály magyar és német szabóságra.

Vevőinket szolid és pontos kiszolgálásról biztosítjuk. Teljes tisztelettel

Faludy Imréné és társa
férfi szabó.

Rendkívüli feltűnést keltenek Pártos E. és Társa áruház

ujjonnan bevezetett áruai, eddig nem létezett olcsó árai.

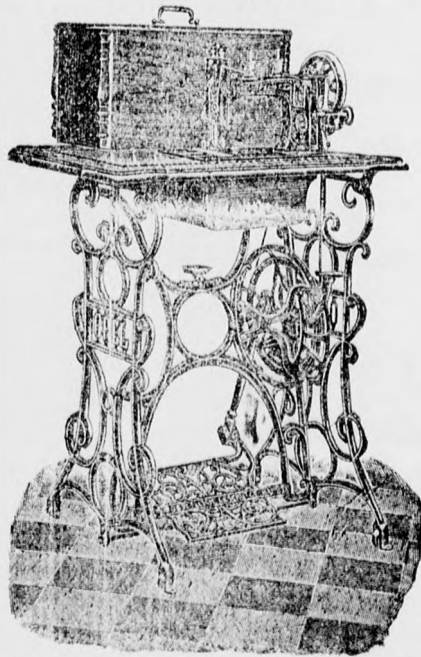
Női himzett ingek	1 korona 98 fillér.
Női háló kabátok	1 " 98 "
Női háló ingek	1 " 98 "
Női nadrágok schiffonból	1 " 98 "
Női nadrágok pargetből	1 " 98 "
Diszes párnák	1 " 98 "
Schiffon alsók	1 " 98 "

Bluzok, aljak, pongyolák, reform ruhák, kostümök, leány ruhák, leány és női felöltők, női kalapok, eredeti párisi modellek.

Gyászárukban állandóan nagy választék! Valódi szörme gallérok, muffok kizárólagos raktára.

A legújabb szerkezetű lábbalhajtós morzsolókat, ujonnan hitelesített mérlegeket, hengeres répavágókat és szecs kavágókat, kézi és

járgányos darálókat,

vizmentes ponyvák és kender zsákokat, énekelőgépeket, hanglemezeket és azok alkatrészeit, Opel, Centrálbobin, karikahajós varrógépeket és mindennemű gép alkatrészeket előnyös árban és

kedvező fizetési feltételek mellett szállít
Glück Samu gépraktára Makó.

szállítás alatt levő házi állatokra is. Az állatok összeírása a miniszter szerint a adóellenőrzésre szolgáló apaállatok nyilvántartására és a közlegelőtülséges megterhelésének megállására irányul.

— Anyakönyvi hírek. **Házasságra jelentkeztek:** Racz Pal Zsiki Rozáliával, Leczkai János Szirbtk Viktoriával, Batogh János Graf Bertával, Pap József Biró Juliánával, Czina István Harcsa Juliánával. — **Há asságot kötöttek:** Szabó Ferencz Szentesi Juliánával. — **Elhaltak:** Háló Pirooska 18 hónapos, Papos Mária Kis Péterné 54 éves, Lengyel Mária 2 hónapos, Varga Ferenc 73 éves korában.

Öngyilkosság a halottas háznál.

Életunt öreg asszony öngyilkossága. Az öngyilkosságok kronikájában még borzalmasabb eset aligha fordult elő Kunszentmártonban. **Törzsök Mátýásné** Kunszentmártoni lakos, 75 éves öregasszony január 23-án délután 4 és 5 óra között eltűnt hazulról.

Hozzájártozóinak egy darabig fel se tűnt az öreg távolléte. Csak 8 óra felé kezdtek nyugtalankodni és keresésére indultak a szomszédokhoz.

Törzsökné azonban nem látogatába ment hanem kibájlagoit a temetőbe és benyitott a hullaházba. Ott a felhalmozott szalmára lefeküdt, hogy megfagyjon.

Rémterve, melyhez hasonló csak a ponyvaregényekben van, sikerült. A rettenő januári hideg, mely néhány nap óta uralkodik, csakhamar csonttá fagyasztotta.

Az öngyilkosságot családí sur-lódások idézték elő. Törvénytelen leányaiyal sehogy se tudott megférni. Életunt is volt és már régebben fenyegetődzött, hogy elemészli magát, Pénteken végre is hajította sötét szándékát. Megfagyai feküdt ki a hullaházba, hol a legkínosabb halálnemet szenvedte el.

A titokzatos halál.

Dráma a battidai uradalomban.

Tragikus eset játszódott le péntekre virradó éjjel a battidai uradalom istállójában, a melynek titokzatos szálait most bontogatja ki a csendőrség, hogy világosságot derítsen a dologra.

A részletekről tudósítónk az alábbiakat jelenti:

A battidai uradalomban mint héres volt alkalmazásban Kardos János huszonhat éves fiatalember. Az este dolgukat végezve, nyugodni tértek a lóistállóba a munkások, köztük volt Kardos János is.

Hajnatra ébredve mindenki talpon volt már, csak Kardos János feküdt mozdulatlanul a suba alatt. — **Költésék már fel!** — szóit az egyik munkás.

Egyszerre többen odamentek hozzá, de az első pillanatra megdöbbenéssel tapasztalták, hogy Kardos János nem fog többé felkelni.

— **Meghalt ez!** — mondták a munkások s rögtön jelentést tettek az intézőnek, kinek intézkedésére a hullát beszállították a városba s testvérének hódmezővásárhelyi házához vitték.

A tragikus esetről reggel jelentést tettek a csendőrségnek, minek folytán megindították a vizsgálatot.

A Kardossal egy istállóban alvók nem tudtak felvilágosítást adni a halál illetőleg, azt mondják, hogy csak reggel vették észre a dolgot. Minden valószínűség szerint szív-szélhűtésben pusztulhatott el Kardos János, ezt különben az orvosi vizsgálat, illetve az esetleges boncolás fogja megállapítani.

Cigány csecsemő tragédiája.

Megfagyott a putriban a kis cigány gyerek.

Vándorló cigánykaraván került Orosháza qvarába még a tél kezdetén. Siettek a nagy hidegek beállta előtt letelepedni és sietve átötek föl nádóból egy kis kunyhót. Ebben a kis putriban húzták meg magukat s innen indultak tolvaj kőutira a környékre.

A Kolompár familia tette ki a cigánytanya lakóit. Idős öreg emberektől kezdve minden korbeli férfi és nő szaporította a karaván számát. Voltak egész apró gyermekek is. Míg azonban az idősebbek gondoskodtak maguknak melegítő rongyokról s magukra szedték minden talált vagy lopott ruhásműt, azalatt az agró gyermekek meztelenül dideregtek a kunyhóban.

Mert fűteni való holmi igazán nem akad. De meg ha akad volna is, maga a nádból eszkábált kunyhó is fűzet fogott volna.

Tegnap a Kolompár familia Orosházán Orosházán járt. Jó üzletet csináltak, mert mámoros fővel érkeztek ki. Megérkezésük után hamarosan lefeküdtek aludni. Eközben mindegyik megfledkezett a legkisebb gyermekről, a vajda négy hónapos unokájáról. Ma reggelre a kis cigánygyermek megfagyva feküdt a putri közepén.

A csendőrség a gondatlan Kolompárék ellen megindította az eljárást.

— **Meghívó.** A Makói gőzfűrészgári famunkások 1914. évi február hó 1-én az V. kerületi polgári társaság Munkácsi utcai helyiségében Kolompár János jól szervezett zenekara közreműködése mellett a szegény iskolás gyermekek felruházására Boros-bálat rendeznek, melyre tisztelettel meghívja a rendezőség. Balépő-díj; Páronként 3 korona 20 fillér. Magános férfi 2 korona 40 fillér. Magános nő 80 fillér. Felülfizetéseket köszönettel fogadunk és hirtalpilag nyugtázzunk. A bor este fél 8 órától reggeli 4 óráig lesz foiszolgálva.

Malommunkásokat

felvesszünk éjjeli és nappali munkára. Akik már bent dolgoztak előnyben részesülnek. Zeittermalom r. t.-nál.

Lucernaföld

kaszálásra több évre kiadó. Értékzní lehet Korchmáros Imre intézőnél Úteldeákon.

REGÉNY.

Egy világörös rejtelmei.

(250)

49. fejezet.

Betörés a „Belvárosi bank” pénztárába.

Szppanosnak minden vére megfűlt ereben, midőn a volt segédjegyző leveleit elolvasta.

— Két utam van, dűnnyözte magába. Vagy teljesen beavanni azt az aszalt virágot és jóiábon élni vele vagy — megöletni Jellemét en nem bizom, P.roska miatt igaz szövetséges soha sem lehet, tehát...? Tehát halál fejére! Szövetséges társaimnak mindjárt kiadom a jelszót s Budapestről éve nem me nekűl!...

A történetek után a harmadik napon a szövetséges árszkat mind együtt találjuk a Gellérthegy burlangjában.

Csak Szppanos illés, a főmata-dor hiányzó. Ó vidéken járt, a követvél lesztástól csak napok választották el, tehát minden erejét a választásra kellett fo ditani. A cassafurási tervet azért Budapestben este alkalmával átnézte s mint rendkívül ügyesét helybenhagyta.

A szövetségesek a betörő eszközök átvételére és az egyes apróbb részletek megbeszélésére gyűltek egybe.

A főrajzó finom angol szerzámokat kerített és kibéste a „Belvárosi bank” mellett levő ház közvetlen szomszédos lakását.

Egyenkint és párosával meggyűnk a lakást elfoglalni, mondá a főrajzó, ezt azért tesszük, hogy a házelieknek fel ne tűnjék tömeges megjelenésünk.

— Hányan leszünk összesen? kérde az egyik.

— Tizenolozan, felelte a főrajzó.

— Kőműves van köztünk?

— Két kőműves szövetségárunk van, ezek értik a feibontást. Lakatos és gépész is kerül köztünk, cassafurás gyorsan fog menni. A pénztárteremben négy cassa áll. Mind a négy villanyos csengővel van összekötve. A mint hozzá közeledik az ember, a villanyos csengők megszólalnak az inspekciós szobában, hol rendszeren két hivataloszolga őrködi. Hogy tehát a villanyos csengőt ár lónkká ne le-

hessenek, még a mai nap folyamán, mint mechanikus beállítok az intézelbe, azt mondom, hogy a villanyos csengőket jövök megigazítani. A helyett, hogy megigazítanám, elrontom a villanyos telepet, kiszámítom, hogy csak addig működjenek a csengők, míg a hivatalos időnek vége van. A csengők miatt tehát nyugodtan do gozhaunk az éjszaka. Fő az, hogy csőadben, nesztelenül végezzünk.

... Minden elő volt készítve. Ugy a mint a főrajzó mondotta, előre elment a „Belvárosi bank” helyiségeibeés magát mechanikusnak hazudva, elrontotta a villanyos csengők telepeit.

A bank hivatalnokainak nem tűnt fel a főrajzó munkálkodása, mert szokásban volt, hogy a bank helyiségeiben levő villanyos csengőket a szállító időnként megvizsgáltatja.

(Folyt. köv).

MENYASSZONYI BÜTÖRÖK
olcsó és jó kivitelben kaphatók
ALEXI JÓZSEF
asztalos üzletében (régí sörház) Iritz Izsó-féle fatelep-
o o pel szemben. o o
Ugyanott egy fiu tanulónak fölvetetik

Földeladás.
A makói pusztán a mezőhegyesi x x x uifélen x x x
12 kis hold föld
szabadkézből örök áron eladó.
Értékzní lehet
Böröcsök Imrénél
Halasi Antal tanyáján. Bogarzó 742. szám alatt.

Jórávalo fiu
irodai gyakornoknak felvétetik
MANDL ZSIGMOND.

A fogak hóféhérségét, tisztaságát csak úgy érhetjük el, ha állandóan használjuk a kipróbált és jónak bizonyult valódi **Ideál-fogkrémet.** A szájak és fogaknak kellemetlenségeit és számtalan betegségeit megszünteti a KUDAR-féle

antiseptikus és aromatikus fog- és szájviz.

A kéznek finomságát, bársonyszerűségét rövid idő mulva elérhetjük, ha az Ideál-kézfinomítót használjuk!

Az arcon levő pattanásokat, foltokat eltávolíthatjuk, ha ok szerű kezelés mellett az Ideál-arkenőcsöt használjuk!

Végül az arcnak üdeségét, szépségét, fiatalágát csak úgy érhetjük el, ha

Ideál-krémet, Ideál-tejet, Ideál-tejkrémet, Ideál-poudert, Ideál-szappant

használunk. — Mindezen kifűnő készítmények törvényes védjeggyel vannak ellátva — és **KUDAR LAJOS** újvárosi gyógyszerfáiban szerezhethők be.

Telefon-szám: 68

Autogén hegesztés és vágás!

Mindenkinek saját érdeke, hogy ne vásároljon addig semmilyen **GAZDASÁGI GÉPET ÉS SZERSZÁMOKAT** míg **Gulácsi János** gazdasági géptárházát meg nem tekintí, ahol is mindenemű gazdasági gépek u. m.: gőzgépek, motorok, aratógépek, kukorica-ültetők stb. mindenkor a legnagyobb választékban és legolcsóbb áron állnak a n. é. közönség rendelkezésére. Raktáramat bárki minden vételkénszer nélkül megtekintheti.

A nagyérdemű közönség szives megbízásait kérve, maradok teljes tisztelettel

Gulácsi János vasipartelepe és gépraktára **MAKÓ, (Ludpiacz.)**
Telefon-szám 50.

Kedvező fizetési feltételek!

THIERRY A. GYÓGYSZERÉSZ BALZSAMJA

Utelőrhoteleten hatású és mellbetegségeknél, melytől a katarust, megzúrtat a fájdalom okozó köhögést. Torokgyuladást, rokadtséget és pöcsbajokat megszüntet, valamint közt, különösen jó hatású gyomorgúros és kelka ellen. Gyógyhatása aranyér és alteti bántalmaknál, tisztítja a veséket, étvágygerjesztő, elősegíti az emésztést. Kiténően bevált fogfájásnál, odvas fogak, szájbűzést, valamint az összes száj- és fogbetegségek, büftögés ellen, megszünteti a szájjal vagy gyomortól eredő bűzt. Jó hatású pántikagillisztánál. Meggyógyít minden sebet, sebhelyt, orvánt, láztól eredő hólyagot, köjést, szemölcsöt, egyes sebeket, megfagyott testrészeket, varrt és kitést. Fülbántalmak ellen kiténő hatású. Minden háznál különösen influenza, kolera vagy más járványoknál köznél legyen.

Irjunk: Thierry A. Örangyal-gyógytárának
Pregrada, Rohits mellett.

12 kis vagy 6 dupla vagy 1 nagy specialüveg.
5.60 korona.

Nagyobb rendeléseknél jelentékeny árengedemény

Thierry A. gyógyszerész egyedül valódi Centifolia-kenőcse.

Megakadályoz a megzúrtat vérmérgezést, fájdalmas operációkat leggyakrabban felhasználható. Használata gyorskényes mindenféle emiók, tojmeindítás, rokadts, omókomonyedés ellen. Orvánt, feltört lábak, sebek, sagadt végtagok, esontszu, fekélyek, stb., szúrás, lövés, vágás vagy zúródás által okozott sebeknél kiténő gyógyhatású szer. Idegen testek eltávolítására mint: Éveg, szájka, por, serét, tüske stb. kinővések, karbunkulus, köpözdmények, valamint rák ellen, főreg, rothadás, köröngyülés, hólyag, égési sebek, hosszú betegségeknél előforduló fölfokvésnél, vérkolésknél, fülfolysánál, valamint kipállás esetén oseeemóknél stb. stb. kiténő hatású.

2 tégely ára K 3.60 a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett kapható.

Budapestben kapható: Török József gyógytárában, valamint az ország legtöbb gyógyszerüzében. Nagyban: Thalmayer és Seitz, Kookmeister utódl, Radanovits Testvérek drogeriájában Budapestben kapható. Ahol nincs lerakat ott rendeljünk közvetlenül!

Thierry A. Örangyal gyógyszerüzéből, Pregrada, Rohits mellett.

LEGJOBB LIKÖRÖK ÉS RUM

készíthetők házilag a CSILLAG-ESSENCIÁKKAL

a hozzájuk mellékelt készítési útatisítás szerint. Egy üveg kivonat ára 50 fill. Kapható egyedül

POPPER GYULA

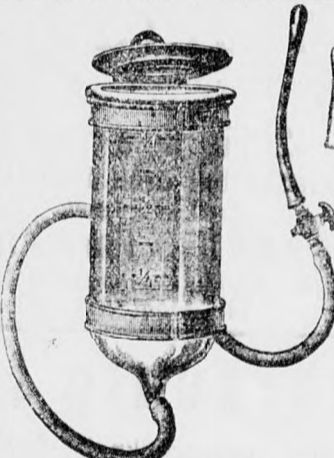

DROGERIÁJÁBAN
MAKÓ, FÓTÉR.

- Kapható következő fajokban
Absinth	Kávé
Allasch kőmény	Marsahine
Anjel keserű	Neggy
Anisette	Nonta
Ananász	Naranas
Csász barna	Ószi barack
Chartreuse zöld	Ószi barack
Császárkörte	Rozsziposin
Curaco	Róza
Kajszin	Vanília

Izen essenciák-
lól készült rum
és likörök jó-
ságuk, jóízükés
rum aromájuk
folytán a legma-
gasabb körök-
ben is hívekre
találtak.

Gummi óvszerek

a legbiztosabb vegytiszta francis. angol és amerikai gyártmányú különlegességek. Gummi hólyag 12 drb finom minta, kisebb 2 K. 12 drb finom minta, nagy 2.40 K. „OLLA” különlegességek urak részére. (Condom) Roule-nak is nevezik. Prima tucatja 4 K. Extrafinom tucatja 6 K. Superfinom tucatja 8 K. Mintagyűjtemény edzésre üszszelítésben 12 drb 4 K. 25 drb 8 K. Sérvkötő argol acélrugóval, drbja 4 6 és 10 K. Suspensor (heretartó) drbja 50 fill., 1 K., 1 K. 60 fill és 2 K. Dianaöv (havi) ellen) 6 drb betéttel, drbja 5 és 7 K. Irrigátor teljeen felszerelve 3 K. 60 fill., 4 és 5 K. Uterus spray női különlegesség 10 K.

PESSÁRIUM OCTUSIV (orvosi rendelésre) 5 koronától 15 koronáig Teljes szavatosság. A nem megfelelők kicserélése.

CSILLAG DROGERIA
MAKÓ, FÓTÉR.
TELEFONSZÁM 133.

Egy jóforgalmu polgári bormérés házzal együtt eladó kedvező feltételek mellett. Értekezni lehet

Iritz Miksánál.

Igen jó fehér és siller borok 72 és 80 fillér literenként.
Nagyobb vételnél olcsóbb.
Vidékre 48 és 52 fillér 50 literen felüli vételnél
IRITZ SAMUEL özv. C Z É G N É L.

Nézzé meg az asztalfiókjában, hogy van-e elegendő

nyomtatványa

és ha netalan az fogytán van, ne hagyja annak megrendelését az utolsó perczre, amikor már a megrendelések fölhalmozódván, nem is lehet azokat a rendes időre elkészíteni, hanem rendelje meg a „MAKÓI FÜGGETLEN UJSÁG”-nál
MAKÓ, DESSEWFFY-TÉR 7. TELEFON SZÁM 124.
ahol mindennemű nyomtatványok olcsó áron, igen csinos kivitelben a legrövidebb idő alatt készülnek.

Eladó föld. Egy járandó a féle dőlőben Csala János szomszéd-ságában a kut mellett és másfél köblös ugar a Rákosi-ut mentén a Dobsa Mihály féle tanya előtt, Gazdag Péter szomszéd-ságában eladó. Értekezni lehet Bencze János néval Iskola-utca 27. szám.

73 kat. hold föld
Szentesen, tanyaépületekkel, gazdasági felszereléssel, 40 hold bura-
vetéssel 60000 koronáért szab.d-
kézből örö áron eladó. Búvebbet
Kolozsi Karoly kereskedőnél Makón,
Megyeház-utcán.

Jó minőségű bor hektóliterenként kapható
Mészáros Sándornál
II. ker. Vásárhelyi u. 19.

A makói kerületi munkásbiztosító pénztár
1914. évi július hó 1-től hivatalos helyiségnek megfe elő

Egy kitűnő karban levő
Yost írógép eladó
Glück Samu cégnél, Makó.

6-7-8 szobás lakást keres
ezért felhívja mindazokat, akik ilyen kiadó lakással rendelkeznek, hogy ajánlataikat a munkásbiztosító pénztár igazgatóságánál nyújtsák be, vagy esetleg a hivatalos órák alatt 11-1 óráig a pénztárnál személyesen is értekezhetnek.

Nyomatott a „Makói Független Ujság” villanyerőre berendezett gyorsajtóján Makón.